

Національний
банк України

Проект постанови Національного банку України “Про внесення змін до деяких нормативно- правових актів Національного банку України”

Зміни до постанови Правління Національного банку України від 05.10.2021 №100 “Про затвердження Положення про інформаційне забезпечення фінансовими установами споживачів щодо надання послуг споживчого кредитування”

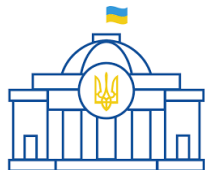
Управління захисту прав споживачів фінансових послуг

Київ, 2023 року

Ця презентація підготовлена виключно з метою ознайомлення із концепцією майбутнього регулювання. Жодне положення, зазначене в цій презентації, не слід розуміти як конкретну вимогу, що міститься в проекті регуляторного акта. Для отримання інформації щодо змісту конкретних положень проекту необхідно ознайомитись з проектом регуляторного акта на сторінці Офіційного інтернет представництва Національного банку України.

Необхідність розробки змін та введення в дію

Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінпослуг”

Відповідно до частини третьої статті 21 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” Національний банк України:

- здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг та реалізує державну політику щодо захисту прав споживачів фінансових послуг, запобігаючи кризовим явищам;
- здійснює контроль за дотриманням законодавства України про рекламу (в частині реклами у сфері фінансових послуг) та запобігає недобросовісній рекламі у сфері фінансових послуг (стаття 11 Закону про фінансові послуги)

Необхідність запобігання недобросовісній практиці розкривати умови послуги споживчого кредиту у невідповідних місцях на вебсайтах та у неналежній спосіб

- Надано визначення термінів “основний текст реклами”, “реквізити реклами” та “рекламний макет”
- Уточнено порядок і спосіб розкриття істотних характеристик послуги з надання споживчого кредиту при поширенні реклами та на вебсайті
- Уточнено місце та вигляд розміщення попереджень на власному вебсайті та в рекламі на інших вебсайтах

Уведення в дію (приведення у відповідність)

- Протягом **одного місяця** з дня набрання чинності Змінами до Положення про інформаційне забезпечення фінансовими установами споживачів щодо надання послуг споживчого кредитування, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05 жовтня 2021 року № 100
- Протягом **двох років** із дня набрання чинності постановою Правління Національного банку України від 05 жовтня 2021 року № 100 (тобто з 8 січня 2022 року) – до вимог пунктів 13, 14 розділу I, підпункту 8 пункту 16 та пунктів 20 - 22 розділу II Положення № 100

Ключові зміни Положення № 100

Надано визначення
“реklamних”
термінів

Впровадить спільне розуміння понять “основний текст реклами”, “реквізити реклами”, “реklamний макет”

Через їх призму конкретизує місця розміщення умов послуги споживчого кредиту в рекламному повідомленні

Уточнено місце та вигляд розміщення попереджень на вебсайтах

Розкриє попередження у вигляді текстового блоку (абзаців), наступного за умовами послуги, на вебсторінках (не в окремих файлах), які безпосередньо та напряду стосуються послуги з надання споживчого кредиту/мікрокредиту

Уточнено порядок і спосіб розкриття істотних характеристик під час поширення реклами

Попередить маніпулювання увагою споживача в рекламі послуг з надання споживчого кредиту, підкреслюючи окремі істотні характеристики послуги та їх цифрове значення або викладаючи їх поза основним текстом реклами

Акцентовано розмір витрат споживача на комісії та інші обов'язкові платежі за кредитом

Збільшить прозорість переддоговірного інформування споживача про розмір комісій та інших обов'язкових платежів за кредитом як питому складову загальної вартості споживчого кредиту для споживача

Змінено строки набрання чинності вимогами щодо надання розрахунків калькуляторів загальних витрат за послугою з надання споживчого кредиту, а також належного об'єму інформації при зміні строку повернення кредиту та/або суми (ліміту) споживчого кредиту

Розміщення попереджень про наслідки користування послугою

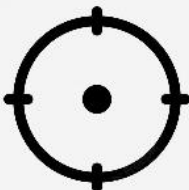

На **кожному** власному вебсайті та/або в рекламі на інших вебсайтах (крім рекламного макету)

8. Фінансова установа під час інформування споживача на власному вебсайті **та/або** розповсюдження в будь-якій формі та в будь-який спосіб, крім рекламного макету, інформації про послугу з надання споживчого кредиту **на вебсайтах, які не є власними вебсайтами фінансової установи (далі – реклама на інших вебсайтах)**, забезпечує розміщення попереджень про можливі наслідки згідно із законодавством України для споживачів у разі користування цією фінансовою послугою **або невиконання ними обов'язків згідно з договором про споживчий кредит**.

Попередження про можливі наслідки для споживача розміщуються **на кожній вебсторінці з інформацією про таку послугу та умови її надання, у вигляді текстового блоку (абзаців), наступного за умовами послуги**.

Розміщення попереджень **на вебсторінці, окремій від вебсторінки з відомостями про умови надання фінансової послуги, включаючи вебсторінки з новинами, контактною та іншою інформацією про фінансову установу як юридичну особу, у нижній статичній частині вебсторінок вебсайту (футері), в окремому документі (файлі)**, включно з тим, що додається до вебсторінки з інформацією про послугу, **а також на інших вебсторінках і в документах (файлах), які напряму та безпосередньо не стосуються відповідної фінансової послуги, не є виконанням вимоги**, передбаченої абзацом другим пункту 8 розділу I цього Положення.

Попередження розкриваються у вигляді тексту, що йде одразу за умовами послуги на вебсторінці про таку послугу
Попередження усюди, де надається інформація про послугу та умови її надання – на всіх власних вебсайтах та вебсайтах партнерів/контрагентів
Попередження не викладаються в окремих файлах, контактній, юридичній інформації, новинах, футері

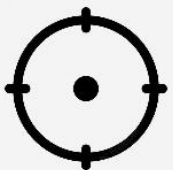
Викладення істотних характеристик послуги

15¹. **Кожна з істотних характеристик послуги** з надання споживчого кредиту, зазначених в пункті 15 розділу I цього Положення, **викладається в основному тексті** реклами або вебсторінки вебсайта **однаковими гарнітурою, кольором і розміром шрифту, незалежно від форми її подання** (текст, зображення, елемент зображення).

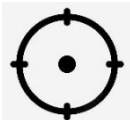
Гарнітура, колір і розмір шрифту істотних характеристик послуги з надання споживчого кредиту **повинні бути ідентичними гарнітурі, кольору та розміру шрифту, якими** на рекламному макеті або на відповідній вебсторінці **викладені процентні ставки, будь-які дані, що стосуються витрат споживача за споживчим кредитом, або інша інформація про послугу**, яку розміщено **в межах основного тексту**.

Слоган, заголовок/підзаголовок реклами можуть містити істотні характеристики послуги з надання споживчого кредиту, **викладені в повному обсязі та однаковими гарнітурою, кольором і розміром шрифту**.

Істотні характеристики фінансової послуги не можуть бути доєднаними до реквізитів реклами.

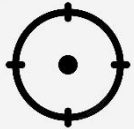
Споживач звертає увагу на всі істотні характеристики послуги, а не лише на “виграшні”
Відсутнє підкреслення кольором та/або місцем розміщення окремих характеристик
Відповідні цифрові значення не затіняються або візуально применшуються
Істотні характеристики не приховуються в довідковій інформації про рекламодавця

Увага споживача приділяється всьому цифровому значенню, без візуального акценту на окремих цифрах

Інформування на вебсайтах

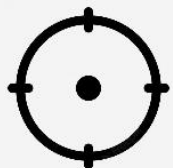
17. Фінансова установа розміщує на **власному вебсайті та в рекламі на інших вебсайтах** інформацію про істотні характеристики послуги споживчого кредиту, уключаючи послуги з надання мікрокредиту, **безпосередньо на вебсторінці з інформацією про таку послугу** за формою, наведеною у додатках 1-4 до цього Положення, **у вигляді окремого документа (файла) з назвою “Істотні характеристики послуги”** у форматі pdf, що додається до вебсторінки з інформацією про послугу та викладається з використанням типової (не різновиду) гарнітури Times New Roman, шрифту розміром **не менше 12 друкарських пунктів**.

Закріпіть місце розміщення форми з Істотними характеристиками послуги
Універсализує назву файлу з Істотними характеристиками послуги у формі таблиці
Знизить нижній граничний розмір шрифту для викладення такої таблиці

18. Фінансовій установі **забороняється розміщувати документ (файл) із назвою “Істотні характеристики послуги” на вебсторінці, окремій від вебсторінки з відомостями про умови надання відповідної фінансової послуги**, включаючи вебсторінки з новинами, контактною та іншою інформацією про фінансову установу як юридичну особу, у нижній статичній частині вебсторінок вебсайту (футері), а також на інших вебсторінках і в інших документах (файлах), які напряму та безпосередньо не стосуються відповідної фінансової послуги.

Фінансова установа зобов’язана забезпечувати актуальність документу (файлу) із назвою “Істотні характеристики послуги” відповідно до чинних умов споживчого кредиту/мікрокредиту **та на вимогу споживача безкоштовно надати йому редакцію такого документу (файлу), чинну на зазначену споживачем дату за останні три роки, що передували такій вимозі.**

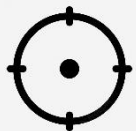

файл з Істотними характеристиками послуги викладається в чітко обумовленому місці,
підтримується актуальним та оновлюється негайно зі зміною умов надання послуги
Кредитодавець безкоштовно надає споживачу редакцію такого файлу, актуальну на будь-яку дату за останні три роки

Інформування на вебсайтах

25². Фінансова установа **розміщує на усіх вебсторінках, на яких споживачем зазначаються реквізити електронного платіжного засобу, безпосередньо над блоком, в якому зазначаються такі реквізити, попередження** з текстом “Зазначаючи реквізити електронного платіжного засобу (платіжної картки) на даному вебсайті для здійснення будь-якої дії, як-от авторизації/ідентифікації особи, заповнення відповідної реєстраційної форми (реєстрації на вебсайті), додавання платіжної картки в особистому кабінеті (активація/реєстрація платіжної картки), для безготівкового перерахування коштів на рахунок, списання коштів з рахунку (погашення кредиту), позичальник усвідомлює, що ці реквізити будуть збережені кредитодавцем або особою, з якою у кредитодавця існують договірні відносини, та можуть бути використані для списання коштів з рахунку для погашення вимог за договором про споживчий кредит. У разі настання такого списання, позичальник має право в односторонньому порядку відмовитися або припинити списання коштів у визначеному договором порядку”.

Текст попередження викладається напівжирним шрифтом червоного кольору на білому фоні в рамці. Гарнітура та розмір шрифту тексту попередження мають бути ідентичні гарнітурі та розміру шрифту решти тексту на відповідній вебсторінці.

Додається попередження про наслідки дій споживача з реквізитами платіжної картки на вебсайті кредитодавця (якщо функціоналом вебсайту передбачені такі дії споживача)

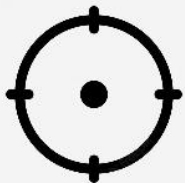
Файли “Інформація про істотні характеристики послуги”

Додатки 1-4

Додається рядок: “Комісії та інші платежі за кредитом (за наявності), грн”

№ з/п	Вид інформації	Інформація для заповнення фінансовою установою
	II. Основні умови мікrokредиту/споживчого кредиту	
--	--	
	Реальна річна процентна ставка, відсотки річних	
	Комісії та інші платежі за кредитом (за наявності), грн	
--	---	

Пояснення нового рядка: “**мінімальний та максимальний розмір усіх витрат споживача на комісії та інші обов’язкові платежі за супровідні послуги фінансової установи, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб за договором про споживчий кредит (зазначити суму або базу розрахунку)**”

Приверне увагу споживача до розміру витрат на комісії та інші обов’язкові платежі за супровідні послуги фінансової установи, кредитного посередника та третіх осіб за договором про мікrokредит/споживчий кредит, що становлять чи не вагомішу характеристику фінансової послуги
Показник порівнянний та вирішальний для споживача під час обрання кредиту з ряду кредитних пропозицій

Забезпечення здійснення державної регуляторної політики

Громадське обговорення оприлюдненого проекту

Пропозиції до проекту направляти до **12 червня 2023 року**
на адресу електронної пошти

Consumer.Protection@bank.gov.ua

за формою:

Положення (норма) проекту нормативно-правового акта (редакція НБУ)	Положення (норма) проекту нормативно-правового акта із запропонованими змінами (редакція учасника ринку)	Обґрунтування запропонованих учасником ринку змін	Найменування учасника ринку – надавача пропозиції

За результатами опрацювання пропозицій передбачаються обговорення з учасниками ринку

Затвердження Положення,
офіційне опублікування та набрання чинності